

КАМПАНИЯ СРЕЩУ ВЪВЕЖДАНЕ НА ФИЛТРИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕ (ЧЛ.13)

Кампанията се организира от сдружение "Цифрова Република" съвместно с няколко европейски НПО - Communia, Kennisland и Уикимедия.

Какво се случва

Европейският съюз в момента реформира правилата за авторското право. Един от основните проблеми е, че имаме един интернет и единен пазар, но 28 различни национални законодателства в сферата на интелектуалната собственост. Обновените правила ще определят **какво може да се споделя в интернет** и кои услуги ще могат да се доставят при какви условия.

Защо е важно да бъдем чути

Може би най-притеснителното предложение в законодателния пакет е **изискването всички интернет сайтове, работещи със съдържание, качено от потребителите им, да инсталират автоматични системи за мониторинг и предварително триене на всяка информация (текст, снимки, илюстрации, музика и т.н.), която би нарушила чужди авторски права.**

Идеята е разписана в **чл.13 на проекто-директивата относно авторското право в цифровия единен пазар** и предвижда организациите за колективно управление на права да организират и контролират създаването на филтри, които да не допускат авторско съдържание да бъде публикувано онлайн. Директивата също така предвижда всички онлайн платформи с потребителско съдържание да сключват задължителни договори с правоносителите и да носят **директна отговорност за законността на хостваното от тях потребителско съдържание.**

Проекто-разпоредбата е насочена към платформи, хостващи музика и аудиовизуално съдържание, в частност YouTube, но на практика ще засегне всякакви платформи, работещи със съдържание, генерирано от ползвателите, като Уикипедия, GitHub, Flickr, интернет форуми, платформи за онлайн търговия и т.н.

Нещо повече, формулировката на Комисията е толкова обща, че на практика се отнася **за всички доставчици на интернет услуги**. Новите задължения могат да принудят всякакви интернет компании да контролират и да прилагат широкомащабна "частна цензура" върху съдържанието, което обслужват, за да избегнат риск от директна отговорност за такова съдържание. Това би имало унищожителен ефект върху свободата на изразяване и иновациите.

Освен проблемите, които такива системи биха създали за гражданските права и функционирането на пазара, има и няколко по-специфични технически притеснения:

- Системите за автоматично разпознаване и триене често са скъпи, което би затруднило малките играчи и би дало предимство на големите (Google (Youtube) и Facebook вече на практика разполагат с разработени системи за мониторинг).
- Технологията не е надеждна - тя не разпознава кога защитено съдържание се ползва правомерно –
 - под т.нар. законови изключения и ограничения на авторското право, при които чуждо съдържание може да се ползва правомерно, напр. при критика, коментар, цитат, използване с образователни цели, както и
 - чрез договорни инструменти, като напр. свободни лицензи.
- Същите технологии се използват от редица държави, напр. Китай, с цел цензура. Веднъж съществуваща, би имало риск от злоупотреба с инфраструктурата.

Реформата и България

За да се приеме ново законодателство в Европейския съюз, предложението, направено от Европейската комисия, трябва да бъде одобрено от Европейския парламент и Съвета на ЕС. По време на българското Председателство, започващо на 1 януари 2018 г., ще бъде финализирана позицията на Съвета. Това означава, че Българското правителство ще “държи химикалката”, докато се пише последната версия, и единствено може да предлага компромиси за гласуване.

Същевременно в Европейския парламент във водещата комисия има двама български депутати - Емил Радев от най-голямата политическа група (ЕНП) и Ангел Джамбазки, който дори е докладчик по реформата на авторското право за третата по големина политическа група (ЕКР).

Двете институции, след като оформят позициите си, ще преговорят за окончателната версия на Директивата под егидата на Комисията, където отговорен Комисар е Мария Габриел (ЕНП). България в момента е ключова страна в трите институции на ЕС предопределящи правилата за интернет платформите за следващото десетилетие.

За какво се борим

Желанието ни е да популяризираме темата сред българската общественост, както и да упражним граждански натиск върху българските власти във връзка с правомощията на Председателството. Темата за авторското право е бутикова в България и проблемът се посреща с пренебрежение и неразбиране.

Българската общественост, неправителствените организации и бизнесът трябва да разберат, че под наратива за защита на правата на авторите на практика се планира въвеждането на пряка отговорност на доставчиците на интернет услуги за съдържанието, което минава през тях. Заплахата за основни права и принципи на гражданското общество и свободния интернет, като право на изразяване, право на достъп до информация, мрежова неутралност и т.н., е огромна.

Какво ще представлява кампанията

Амбицията ни е в периода на българското председателство да излезем с отворени писма до българските власти, да организираме няколко събития, в това число пресконференция, и да популяризираме каузата в онлайн кампания. Потенциални партньори са доставчици на услуги в интернет, онлайн платформи и форуми, организации, ангажирани с каузата на свободния достъп до информация, библиотеки, университети и творчески колективи. Темата е актуална и за разработчиците на софтуер, особено тези, използващи open source.

Бихме се радвали да ни подкрепите в **публично отворено писмо**, което адресираме до българското председателство.

Ана Лазарова

Сдружение "ЦИФРОВА РЕПУБЛИКА"

(+359)885826345

ana@digrep.bg